

n

ng

i – Ecotourism

cuu duong than cong. com

nh

cuu duong than cong. com

ng 8/2011

CHƯƠNG 1

XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH VÀ LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH SINH THÁI

Mục tiêu của chương :

Sau khi học xong chương này sinh có khả năng :

- *Nắm bắt được xu hướng phát triển mới trong du lịch*
- *Hiểu được lịch sử phát triển của du lịch sinh thái*
- *Hiểu được ý nghĩa của phát triển du lịch sinh thái đối với phát triển bền vững*

Nội dung của chương :

- 1.1 Xu hướng phát triển mới trong du lịch
- 1.2 Lịch sử phát triển của Du lịch sinh thái (DLST) và mối quan hệ giữa DLST với những thay đổi môi trường toàn cầu

Xu hướng phát triển mới trong du lịch

Vai trò của du lịch đối với nền kinh tế mỗi quốc gia và trên toàn thế giới

—

-

cuu duong than cong. com

i.

(

-

cuu duong than cong. com

-

nh Dương).

—

cuu duong than cong. com

nay.

n

cuu duong than cong. com

The sector now becomes the world largest industry in terms of number of people participating, the employment capacity, and the amount of resources generated. According the London tourism Minister's Summit (November 2008), each year:

- Tourism generated **230 millions jobs**- 10 percent of all jobs globally- and is one of the top five sources of foreign currency for 83 percent of developing countries.
- Tourism is expected to draw **1.6 billions** international travelers in **2020** (UNWTO's tourism 2020 vision). This sector has only recently grown in size, due to a combination of historical circumstances.

- Raising affluence in the industrialized countries, coupled with International Labor Organization (ILO)-mandated leisure time and paid vacations, also contributed significantly towards making **mass tourism** (or conventional tourism).

[1] affordable for many (McLaren 2003).

-

n 2030

C

t tay)

cuu duong than cong. com

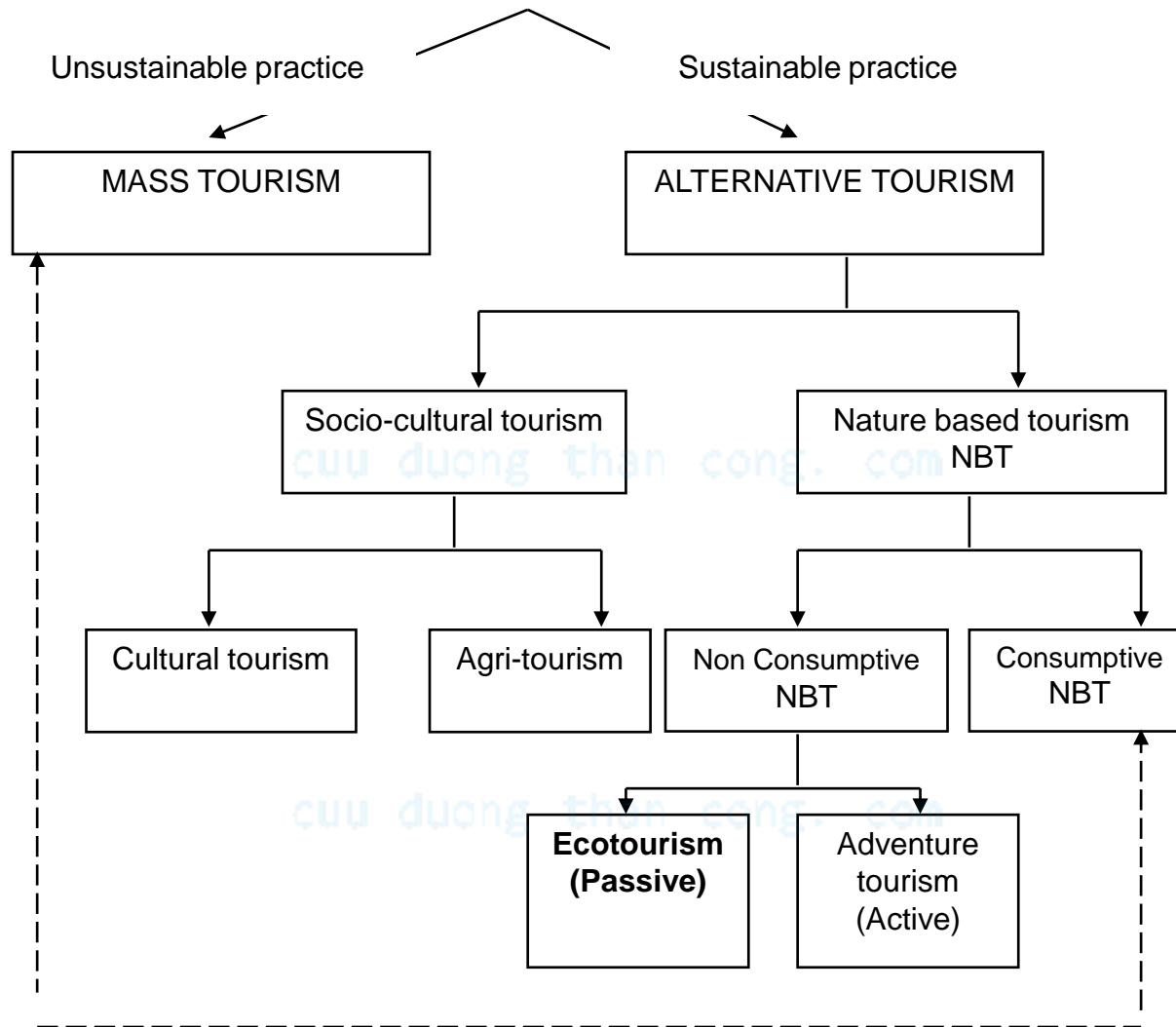
cuu duong than cong. com

From “mass tourism” to “alternative tourism”:

The first is “**Mass Tourism (MT)**”, which has prevailed on the market for some time. The second broad category (AT) is that of alternative tourism, a flexible generic category that contains a multiplicity of various forms that have one feature in common- they are alternatives to (MT). AT is a generic term that encompasses a whole range of tourism strategies (e.g. “appropriate”, “eco”, “soft”, “responsible”, “small scale”, “green” tourism). That is, they are not associated with mass large scale tourism but are essentially small scale.

where MT leads to the **homogenization** of the tourism product, AT promotes **'desirable differences'** between destinations and also what Relph (1976) calls the **'sense of place'** (Travis, 1982); where MT is **'externally controlled'**, AT is **'locally controlled'**; where MT is **'high-impact'**, AT is **'low impact'**, etc.

Although (MT) may be said to be predominantly unsustainable, but more recently

Xu hướng mới của DL có trách nhiệm

- Du lịch đại trà (mass tourism) không còn chiếm được vị trí hoàng kim như những năm 60s, 70s và 80s.
- Thay vào đó là những loại hình du lịch mới (alternative tourism) như du lịch văn hóa, du lịch mang tính giáo dục, du lịch khoa học nghiên cứu, du lịch mạo hiểm, du lịch nông thôn trang trại với nhiều ưu điểm hơn. Những loại hình này vừa đảm bảo sự thỏa mãn khách du lịch (khám phá, hưởng thụ, học hỏi), vừa mang lại lợi ích cho cộng đồng dân cư địa phương (nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống vật chất), vừa khuyến khích các nhà kinh doanh du lịch đầu tư dài hạn (đảm bảo quyền lợi nhà kinh doanh bằng việc sử dụng lao động địa phương), và vừa bảo vệ môi trường (thông qua giáo dục, lập quỹ bảo tồn).

cuuduongthancong.com

Dernoi (1981) illustrate that the advantages of AT will be felt in five ways:

- 1. There will be benefits for the individual or family: accommodation based in local homes will channel revenue directly to families. Also families will acquire managerial skills.
- 2. The local community will benefit: AT will generate direct revenue for community members, in addition to upgrading housing standards while avoiding huge public infrastructure expenses.

- 3. For the host country, AT will help avoid the leakage of tourism revenue outside the country. AT will also help prevent social tensions and may local traditions.
- 4. For those in the industrialised generating country, AT is ideal for cost-conscious travellers or for people who prefer close contacts with locals.
- 5. There will be benefits for international relations: AT may promote international-interregional-intercultural understanding

Potential benefits derived from an Alternative Tourism strategy. (Weaver 1993 In: Fennell David A. (1999), “Ecotourism: an introduction”).

Accommodation

- **Does not overwhelm the community.**
- **Benefits (jobs, expenditures) are more evenly distributed.**
- **Less competition with homes and businesses for the use of infrastructure.**
- **A larger percentage of revenues accrue to local areas.**
- **Greater opportunity for local entrepreneurs to participate in the tourism sector**

Attractions

- community is promoted and enhanced. t) of
- Attractions are educated and promote self-fulfilment.
-

ng)

Market

- Tourists do not overwhelm locals in numbers, stress is avoided.
- ch)
- A more desirable visitor type.
- ng)
within a single major market.

Economic impacts

- ...ng) is promoted to avoid single-sector dependence.
- ...cuu duong than cong. com...) each other.
- ...nh) within the community.
- More jobs and economic activity are generated.

Regulation

- Community makes the critical development/strategy decisions.
- Planning to meet ecological, social, and economic carrying capacities.
- Holistic approach stresses integration and well-being of community interests.
- Long-term approach takes into account the welfare of future generations.
- Integrity of foundation assets is protected.
- reduced

ng) is

The (AT) is shown to comprise different types of tourism. As to the specific forms of AT, AT is considered in two categories: **socio-cultural tourism and nature-based tourism.**

cuu duong than cong. com

1- Socio-cultural tourism includes cultural tourism, and agri-tourism.

- **“Cultural tourism” (or culture tourism)** is the subset of Alternative Tourism concerned with a country or region's culture, especially its arts. Cultural tourism includes tourism in urban areas, particularly historic or large cities and their cultural facilities such as museums and theatres. It can also include tourism in rural areas showcasing the traditions of indigenous cultural communities (i.e. festivals, rituals), and their values and lifestyle.

- Cultural tourism has been defined as “***the movement of persons to cultural attractions away from their normal place of residence, with the intention to gather new information and experiences to satisfy their cultural needs***”.

- **Agritourism** is a style of vacation that normally takes place on a farm or ranch. This may include the chance to help with farming and ranching tasks during the visit. Agritourism is considered to be a niche or uniquely adapted form of tourism and is often practiced in agriculture growing regions.

The reasons for popularity of Agritourism is that people are more interested in how their food is produced and want to meet the producers and talk with them about what goes into food production. Children who visit the farms often have not seen a live duck, or pig, and have not picked an apple right off the tree. This form of expanded agri-tourism has given birth to what are often called "entertainment farms."

- **non consumptive**: the **non consumptive** use activities are those in which the organism is not affected by human interaction (e.g. Birdwatching, nature walks and natural photography).
- **consumptive** : Contrariwise, **consumptive use activities** impose certain purposefully intended impacts on the organism such as forms of hunting, fishing, and specimen collection (eg. butterflies) must be controlled if it is not to destroy the natural resources on which tourism depends.

- **Nature-based tourism** includes **Ecotourism** and **adventure tourism**.

Nature-based tourism is tourism which utilizes nature in all its diversity for a wide range of recreational and leisure activities,

Nature-based tourism, according to the World Resources Institute, is growing by up 4% (Lindberg, 1991).

- Many authors use the term “nature based tourism” and “ecotourism” interchangeably, such as Lindberg (1991) and McNeely et al. (1992), while some limit it to tourism based primarily on living natural things. It is difficult to draw a clear cut line between ecotourism and nature tourism because of the fuzziness in judging whether a tourism activity is environmentally ***consumptive or not.***

- The active non consumptive (NBT) is called, another term as **Adventure tourism or travel**, which is heavily used by marketing departments. Most dictionaries define adventure similarly: "an unusual experience including some level of risk and uncertainty". "Adventure Travel" includes this idea of risk and oftentimes some unconventional means of transport.

Canadian Tourism Commission has defined **adventure tourism** as

- “an outdoor leisure activity that takes place in an unusual, exotic, remote or wilderness destination, involves some form of unconventional means of transportation, and trends to be associated with low or high levels of activity”, Canadian Tourism Commission, (1995).
- This means that adventure travel is a type of tourism, involving exploration or travel and possibly hostile areas, where the traveler should "expect the unexpected".

- Actually, Adventure tourism brings together travel, sport and outdoor recreation and has been defined as having a perceived element of risk, a need for specialized skills to participate in the activity and a higher level of physical exertion (Beedie & Hudson, 2003). Activities often associated with adventure tourism include Kayaking, skiing, white water rafting, and backpacking.

Thus, both **ecotourism** and **adventure** tourism are shown as **subcomponents of non consumptive nature-based tourism**, while **ecotourism** has stronger links to rural and cultural tourism than adventure tourism.

cuu duong than cong. com

- Indeed, in ecotourism the prime motivation is the observation and appreciation of natural features and related cultural assets (Passive non-consumptive NBT), whereas in adventure tourism it is rather the physical exercise and challenging situations in natural environments (Active non-consumptive NBT).

- Nguyên nhân

t, con người ngày càng được trang bị kiến thức tốt hơn về môi trường sống xung quanh, về bản thân con người để dự đoán tốt hơn về viễn cảnh của môi trường, môi sinh trong tương lai dựa trên những kinh nghiệm đúc kết trong quá khứ với những nghiên cứu ở hiện tại

- hai, Các khách du lịch trước đây thường chưa chú trọng tới bảo vệ các yếu tố: môi trường, văn hoá bản địa thì nay đã có xu hướng với các du khách mới, đó là: **“xem, hưởng thụ, nhưng đừng gây hại”**. Họ muốn nhìn thấy những nơi có phong cảnh đẹp chưa bị hủy hoại như bãi biển cát trắng tuyệt đẹp, các làng mạc nông thôn còn nguyên sơ, con người và văn hóa bản địa hấp dẫn, và quan trọng hơn là muốn bảo tồn nó cho muôn đời sau.

- cạn kiệt về tài nguyên môi trường: tiệt chủng các loài thú quý, ám lên toàn cầu, xói mòn đất đã thức tỉnh nhận thức của nhân loại, nâng cao ủng hộ của nhân loại với công tác bảo tồn. Du lịch bền vững đã được mở ra mà Du lịch sinh thái là một phần trong đó, phản ánh một sự dịch chuyển cơ bản về quan điểm của loài người với tự nhiên và bản thân họ. Một ví dụ điển hình về phát triển du lịch tại đất nước Nepal với khẩu hiệu: ***“Nepal is here to change you not for you to change Nepal”*** - Nepal đây để thay đổi bạn chứ không phải để bạn thay đổi Nepal.

- Các loại hình du lịch có trách nhiệm có chung quan điểm là tôn trọng các giá trị tự nhiên, văn hóa-xã hội, cộng đồng. Chúng cho phép cả khách du lịch và người dân địa phương cùng được trải nghiệm và trao đổi tích cực.

cuu duong than cong. com

Những loại hình du lịch này có những đặc điểm chung sau:

- Công tác bảo tồn, tăng cường chất lượng của tài nguyên du lịch là nền tảng cho sự tồn tại của hoạt động du lịch;
- Khuyến khích sự phát triển theo hướng bổ sung cho các đặc trưng của địa phương nơi đến;

- Xây dựng cơ sở hạ tầng ở những nơi phù hợp với điều kiện địa phương, tránh xâm hại hoặc vượt khả năng sức chứa của môi trường tự nhiên và môi trường xã hội tại điểm đến; vì nếu không, chất lượng sống của cộng đồng địa phương sẽ bị ảnh hưởng ngược

- Tối thiểu hóa tác động tiêu cực đối với môi trường, chú trọng sinh thái môi trường và tránh các tác động tiêu cực của phát triển du lịch quy mô lớn tại những điểm đến mà trước đây chưa được phát triển;
- Nhấn mạnh tới sự bền vững sinh thái, nhưng cũng chú ý tới bền vững văn hóa thông qua giáo dục.

Lịch sử phát triển của Du lịch sinh thái (DLST) và mối quan hệ giữa DLST với những thay đổi môi trường toàn cầu

Sự ra đời của DLST

Du lịch sinh thái là một hiện tượng tương đối mới chỉ có trong từ điển từ cuối những năm 70s. Cho đến khi sự ra đời của lý hành bằng máy bay, của vô số các tài liệu về du lịch và thiên nhiên trên vô tuyến, và sự tăng lên về mối quan tâm của các vấn đề bảo tồn và môi trường thì DLST mới trở thành một hiện tượng thật sự ở cuối thế kỷ 20.

DLST bắt nguồn từ du lịch thiên nhiên và du lịch ngoài trời. Những du khách đến các vườn quốc gia Yellowstone và Yosemite (Mỹ) hàng thế kỷ trước đây được coi là một trong những nhà DLST đầu tiên.

cuu duong than cong. com

Những khách lữ hành đến Serengeti (Tanzania) từ khoảng nửa thế kỷ trước, những nhà dã ngoại Hymalaya đã cắm trại trên đỉnh Annapurna 25 năm sau, hàng ngàn người đến chụp ảnh chim cánh cụt ở Nam cực, những nhóm người đến Belize hoặc những người ngủ trong những ngôi nhà dài của Borne cũng có thể được coi là những khách DLST.

- Một trong những ví dụ đầu tiên và điển hình nhất là dấu vết để lại của DLST tại các quốc gia Đông Phi của Kenya. Ở Kenya, DLST là một ngành công nghiệp chủ lực, đất hoang mạc châu Phi lồi cuốn bởi động vật hoang dã phong phú như voi, báo, sư tử... Những kẻ thợ săn, những tay săn ảnh, họ đến du lịch, săn bắn, hủy hoại môi trường sống, gây phiền nhiễu đến các động vật, phá hủy thiên nhiên. Động vật hoang dã đã bị giết bởi giá trị của chúng mang lại: ngà voi, sừng tê giác. Đến năm những năm 1970s, các nhà quản lý của Kenya nhận ra rằng nếu nạn săn bắn và săn bắt trộm không dừng lại thì nhiều loài động vật có vú lớn sẽ sớm tuyệt chủng. Bởi vậy các nước đã cấm săn bắn và buôn bán các sản phẩm động vật hoang dã, thay vào đó đầu tư phát triển du lịch sinh thái.

- Hiện nay, mỗi năm có hơn hơn một nửa triệu người đi du lịch đến Kenya để xem động vật hoang dã với những cảnh ngoạn mục và phong cảnh tuyệt vời ở đó. Người dân địa phương và doanh nghiệp có được lợi nhuận bằng cách thu phí khách Du lịch sinh thái để xem voi và tê giác sống trong môi trường tự nhiên hơn là cách giết chết những con voi, tê giác để cung cấp sừng và ngà cho họ.

- Ước tính trong những năm 1970s, dựa trên số lượng khách du lịch mỗi năm ở Kenya và số tiền trung bình của khách tham quan bỏ ra, mỗi con sư tử ở một trong các vườn quốc gia Kenya đem lại trị giá \$27,000 mỗi năm (nhiều hơn số tiền mà một kẻ săn trộm giết nó lấy da hoặc các cơ quan nội tạng của nó), và mỗi đàn voi trị giá một cảnh quan tuyệt đẹp tương đương \$610,000 (chúng sẽ có giá trị nhiều hơn nữa khi được bảo tồn phục vụ cho mục đích du lịch).

- Một ví dụ khác phải kể đến ngành DL Thái Lan. Sự thành công về phát triển du lịch tại Thái Lan phải kể đến sự hỗ trợ bởi chính sách phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Du lịch mang lại thu nhập đáng kể, là một trong các ngành công nghiệp lớn, chỉ sau công nghiệp điện tử tin học ở Thái Lan.

- Tuy nhiên, sự tăng trưởng nhanh chóng của Du lịch đã dẫn đến sự suy thoái của môi trường, đặc biệt là chất thải và quản lý việc xử lý chất thải. Để khắc phục những sai lầm trong quá khứ và đưa ra kế hoạch phát triển bền vững, Tổng cục Du lịch Thái Lan (TAT) đã cho nghiên cứu các vấn đề du lịch có trách nhiệm và phát triển du lịch bền vững.

- Trong đó, DLST được nhấn mạnh là một trong những hướng ưu tiên để đáp ứng các nguyên tắc phát triển bền vững. Với tiềm năng DLST to lớn bởi tài nguyên thiên nhiên phong phú và tài nguyên văn hóa độc đáo, Thái Lan đã hình thành hơn 600 điểm DLST nhằm nằm chủ yếu ở các vườn quốc gia và thu hút một lượng khách du lịch đáng kể.

- riêng, đặc trưng riêng với tính hấp dẫn riêng được thể hiện ra bởi chính các loài thực vật, động vật và ngay cả con người trong đó.
- Mỗi loài động thực vật và con người đó mang màu sắc riêng và chỉ tìm thấy ở những khu vực nhất định trên trái đất này. Điều làm ta ngạc nhiên và muốn học hỏi hơn nữa chính là: tính bền vững và ổn định nằm trong mỗi hệ sinh thái đó.

- Các hệ sinh thái này chứa vô vàn các giống, loài, chủng, họ, chi... động thực vật khác nhau, giới hạn bởi các không gian thiên nhiên hữu hạn. Trong đó, các loài này cùng sống cộng sinh, nương nhờ nhau, hỗ trợ nhau thậm chí tiêu diệt nhau nhưng kết quả cuối cùng vẫn là sự ổn định và bền vững của tổng thể các hệ sinh thái.
- ở chỗ cả hệ sinh thái đạt được sự bền vững trong khi bản thân các loài, cá thể trong đó đang có sự hợp tác và đấu tranh lẫn nhau.

- Du lịch sinh thái là hiện tượng mang tính toàn cầu, cho đến nay đã có nhiều công trình nghiên cứu trên thế giới về loại hình du lịch này. Ví dụ: Quỹ bảo tồn thiên nhiên Thế giới (WWF) *chẩn đoán du lịch sinh thái và hướng dẫn quy hoạch*, George N. Wallace (1998) *Quản lý khách tham quan, bài học từ vườn Quốc gia Galapagos*; Kreg Lindbeg (1999) *Các vấn đề trong quản lý du lịch sinh thái*; David L Ardersen (2001) *Kế hoạch Quốc gia về phát triển du lịch sinh thái tại Guyana*, David L Ardersen (2000) *Thiết kế các phương tiện phục vụ du lịch sinh thái*; Kartrina Brandon (1998) *Những bước cơ bản nhằm khuyến khích sự tham gia của dân địa phương vào dự án du lịch sinh thái...*

- Tại Việt Nam cũng đã có một số công trình nghiên cứu về loại hình du lịch sinh thái tiêu biểu như IUCN- VNAT- ESCAP Hội thảo tháng 9/ 1999, Xây dựng chiến lược Quốc gia về phát triển du lịch sinh thái ở Việt Nam bao gồm các báo cáo: *Du lịch Việt nam với định hướng phát triển du lịch cảnh quan sinh thái, Một số kết quả về đề tài nghiên cứu cơ sở khoa học phát triển du lịch sinh thái ở Việt Nam, Du lịch sinh thái*

- Trên cơ sở phát triển bền vững, Phát triển du lịch sinh thái ở Việt Nam trên quan điểm phát triển bền vững, Kết quả bước đầu nghiên cứu du lịch sinh thái ở Việt Nam ; Phạm Trung Lương (2002) Du lịch sinh thái những vấn đề lý luận và thực tiễn ở Việt nam; Tổng cục Du lịch (2004) Nghiên cứu những vấn đề phát triển du lịch sinh thái ở Bà Rịa – Vũng Tàu. Các công trình nghiên cứu này đã làm rõ được các nội dung cơ bản của du lịch sinh thái, vai trò của du lịch sinh thái đối với sự phát triển bền vững.

- Ví dụ trong báo cáo *Một số kết quả về đề tài nghiên cứu cơ sở khoa học phát triển du lịch sinh thái ở Việt Nam*, có đoạn viết : “Du lịch sinh thái còn được gọi theo các tên khác nhau: Du lịch thiên nhiên , du lịch môi trường, du lịch xanh, du lịch thám hiểm, du lịch đặc thù , du lịch có trách nhiệm , du lịch nhạy cảm , du lịch nhà tranh, du lịch bản xứ, du lịch bền vững ...” [\[1\]](#) .
_ ITDR- IUCN, Hội thảo về phát triển du lịch bền vững ở Việt Nam 4- 1998 , Một số kết quả về đề tài nghiên cứu cơ sở khoa học phát triển du lịch sinh thái Việt Nam, trang 14

- m đang được tranh cãi tới nay. Ở một khía cạnh, nó được dùng làm phương tiện để đánh bóng hình ảnh cho các sản phẩm được gọi là “xanh” hoặc “thân thiện với môi trường. Vấn đề là người tiêu dùng không biết họ đang được sử dụng loại sản phẩm gì và nó có gì khác biệt với các sản phẩm khác. Và cũng chẳng có một câu hỏi nào đặt ra cho những sản phẩm dùng từ “xanh” để bán hàng.

- Tiền tố “Eco” bị lạm dụng và được dùng trong một loạt các quảng cáo của lĩnh vực du lịch: ecotour, ecotravel, ecovacation, ecologically sensitive adventures, eco(ad)ventures, ecocruise, ecosafari, ecoexpedition và dĩ nhiên kể cả du lịch sinh thái (ecotourism).

Commonly used terms for Ecotourism

- Nature-tourism, Adventure travel, Low impact tourism, Environmental tourism, Cultural tourism, Green tourism, Ethnic tourism, Eco-Travel, Non consumptive Wildlife recreation, Ecological tourism, Nature- based tourism, Travel with mother nature, Nature travel, Soft adventure tourism, wildlife tourism, Nonconsumptive wildlife recreation, Travel with mother nature, Nature Travel, Environmental Conservation, Ecological Tourism, Wildlife Tourism, Natural areas travel, Jungle Tourism, Alternative tourism, Sanctuary travel, etc.

Source: Keszi J.M. (1998: 9)

- Trên thực tế DLST đã ra đời dựa trên Du lịch tự nhiên với sự quan tâm nhiều hơn của con người đối với môi trường và công tác bảo tồn. DLST đã trở thành một hiện tượng có nguyên tắc và là một thành phần của phát triển Du lịch bền vững. Các quốc gia hình thành DLST đầu tiên có thể nói là: Canada, Mỹ, Úc, New Zealand, Anh, Thụy Điển, Thụy Sĩ, Đan Mạch, Nhật.

- Một hội thảo tầm cỡ quốc tế đã được tổ chức tại Quebec, Canada từ ngày 19 tới 22 tháng 5 năm 2002 với tên là Hội nghị thượng đỉnh DLST thế giới, đánh dấu năm 2002 là năm quốc tế của DLST.

cuu duong than cong. com

Mặc dù còn thiếu một kế hoạch cụ thể cho toàn cầu, các bộ luật và yêu cầu đối với phát triển DLST đã ra đời trong thời gian qua như:

- Yêu cầu của phát triển bền vững (Codes of Sustainable Practice)
- Yêu cầu về hành vi thực hiện có trách nhiệm (Codes of Responsible Behavior)
- Chỉ dẫn trong DLST và phát triển bền vững (Guidelines for Ecotourism and Sustainability)
- Yêu cầu đạo đức với các đối tác tham gia liên quan như khách du lịch, hướng dẫn viên (Codes of ethics, code of conduct)

DLST với thay đổi môi trường toàn cầu (TĐMTTC)

***Câu hỏi đặt ra là TĐMTTC sẽ ảnh hưởng
như thế nào tới DLST?***

- ***Hiện tại, người ta dường như ít nhận
ra rằng TĐMTTC là một hiện tượng
đang diễn ra có ảnh hưởng trực tiếp
tới cuộc sống con người hiện tại mà
cho rằng TĐMTTC là vấn đề của
tương lai.***

- *Nhiệt độ toàn cầu đang tăng lên.* Theo dữ liệu vệ tinh (IPCC, 2001), nhiệt độ toàn cầu đã tăng lên trên dưới 0.6 °C trong thế kỷ 20 và bây giờ đã đạt mức 0.15 °C cho một thập kỷ (khoảng 1.5 °C cho một thế kỷ). Trong tương lai, hiện tượng nóng lên toàn cầu sẽ tăng tốc cùng với hiệu ứng khí thải nhà kính. Tính đến nay, những mô hình tính toán thay đổi thời tiết cho thấy nhiệt độ sẽ tăng lên 1.4 – 5.8 °C vào năm 2100 và viễn cảnh chung là toàn cầu sẽ nóng lên khoảng 3 °C.

- Tuy nhiên, một số nghiên cứu công bố, ngưỡng trên của nhiệt độ tăng vào năm 2100 sẽ có thể đạt tới 11.5 °C. Thực tế cho thấy bất cứ việc nhiệt độ tăng trên 3 °C là đã có ảnh hưởng tiêu cực tới các nguồn lực tự nhiên, đa dạng sinh học, năng suất tái tạo của các hệ sinh thái mà chúng đóng vai trò rất quan trọng với DLST.

- *Mực nước biển tăng lên.* Một trong những hậu quả dễ thấy của nhiệt độ tăng là băng ở các cực trái đất tăng, dẫn đến mực nước biển tăng, đồng thời đất liền của người dân tại các vùng biển bị lấn. Theo IPCC (2001), mực nước biển tăng trung bình khoảng 0.1 tới 0.2m trong thế kỷ 20 và viễn cảnh của năm 2100 là nước biển sẽ tăng khoảng 0.88 – 0.9m.

- Nếu băng ở phía Tây Bắc cực tan hoàn toàn, mực nước biển trên toàn thế giới sẽ xấp xỉ 7m. Mặc dù, thời gian để hậu quả trên diễn ra khá lâu nhưng viễn cảnh mực nước biển tăng dần dần sẽ làm suy giảm đa dạng sinh học và xói mòn các bờ biển hiện hành trên thế giới. Rõ ràng, những ảnh hưởng đó đã ảnh hưởng tới DLST

- *Thay đổi về đất đai sử dụng.* Dân số tăng, thay đổi về ăn uống và thay đổi về tiêu chuẩn sống dẫn tới việc chuyển đổi các khu vực tự nhiên hoang sơ hoặc tương đối hoang sơ sang đất đai nông nghiệp hoặc đô thị. Xói mòn đất đai, cùng với rừng bị tàn phá, canh tác nông nghiệp lạc hậu, ô nhiễm là những nguyên nhân dẫn tới ảnh hưởng các khu vực có đa dạng sinh học và hậu quả là ảnh hưởng tới cơ hội để phát triển DLST.

- *Thay đổi về lượng mưa.* Sự tăng giảm về lượng mưa diễn ra rất khác nhau trên toàn cầu trong suốt thế kỷ 20. Những nơi có lượng mưa gia tăng sẽ đi kèm với bão, sớm chớp và dẫn tới tình trạng bão lụt, ngập úng. Trong khi đó những nơi mưa ít đi sẽ trong tình trạng hạn hán. Những thay đổi này đều ảnh hưởng đáng kể tới DLST.

- *Những biến cố thời tiết khắc nghiệt.* Những biến cố này xuất hiện dưới dạng hiện tượng El Nino hoặc La Nina, chúng xảy ra thường xuyên hơn kể từ sau 1970s. Đặc biệt, hạn hán và bão lũ thường xuyên hoành hành ở các nước châu Á và châu Phi, vốn là các nước có đa dạng sinh học tự nhiên và là những nơi được khách DLST ưa chuộng. Nhìn chung, những sự cố thời tiết khắc nghiệt cũng ảnh hưởng giống như đối với nhiệt độ tăng, lượng mưa nhiều và bất thường.

- *Sự lan tràn của bệnh dịch.* TĐMTTC được cho rằng đi kèm với bệnh dịch, ví dụ như sốt rét và các bệnh tương tự do muỗi và các côn trùng gây hại mang lại. Chắc chắn, những sự cố về bệnh dịch là nguy cơ cản trở đối với DLST.
- Hậu quả của TĐMTTC đối với suy giảm đa dạng hệ sinh thái đã được thể hiện qua báo cáo của UNEP (2002). Cụ thể là ước tính có tới 4 000 loài động vật có vú, cá, chim và bò sát đang có nguy cơ tuyệt chủng, khoảng 600 loài động vật nằm trong danh sách đã bị tuyệt chủng.

- Tương lai về tuyệt chủng động thực vật sẽ còn gia tăng với sự tác động tiêu cực của con người tới hệ sinh thái. Người ta ước tính, tốc độ diệt chủng với bàn tay con người sẽ nhiều hơn từ 100 tới 1000 lần so với tốc độ diệt chủng tự nhiên. Vào năm 2050, người ta dự đoán thay đổi khí hậu sẽ dẫn tới khoảng 15-37 % các loài động thực vật bị diệt chủng.

- Những TĐMTTC cho thấy mối quan hệ về đa dạng sinh học và DLST là khăng khít và mật thiết, mỗi ảnh hưởng như đã nêu trên đều có thể ảnh hưởng tới đa dạng sinh học, hủy hoại môi trường tự nhiên và tiếp đến là ảnh hưởng trực tiếp tới DLST.

cuu duong than cong. com

Theo Stefan Gossling (2007), mối quan hệ giữa DLST và đa dạng sinh học được thể hiện dưới bốn khía cạnh sau:

- *Thứ nhất*, đa dạng loài sinh thái đóng vai trò quan trọng đối với loại hình DLST hơn bất cứ một loại hình du lịch nào khác vì mục đích được chiêm ngưỡng các loài động thực vật là mục đích chính trong chuyến hành trình DLST.

- *Thứ hai*, đa dạng thực vật và động vật đều quan trọng. Trong số những đa dạng khác nhau về thực vật với những loài cây khổng lồ thì đa dạng những loài động vật đặc hữu là rất quan trọng. Chúng có ảnh hưởng tới hoạt động DLST.

cuu duong than cong. com

- *Thứ ba*, đối với một số khu vực, kiến thức về việc thăm quan những nơi giàu sinh thái, đa dạng sinh học được coi là quan trọng hơn so với những nơi có tính chất loài đơn thuần trong DLST.
- *Thứ tư*, đa dạng sinh học đặc hữu được coi là quan trọng hơn đa dạng sinh học chung chung đối với DLST.

p

1.

t Nam.

2.

o?

3.

i.